

ΠΑΡΑΔΟΣΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

ΦΥΛΑΚΙΣΜΕΝΟΣ ΜΕΣΑ Σ' ΕΝΑ ΔΕΝΤΡΟ

[Κατά την αφήγησην του παθέντος Χάρου Κομστώ]

Τὸν περασμένο Νοέμβριο βρισκόμουν στὸ Τεξάς, περιπλανώμενος σάν ἀλλήτης ἀπὸ τόπο σὲ τόπο, καὶ προσπαθώντας μ' αὐτὴ τὴν ἀέναο ὁδοπορία νὰ ξεφύγω ἀπ' τὶς συνέπειες τοῦ παγεροῦ χειμῶνα ποὺ δὲν ἀστεύεται σ' αὐτὰ τὰ μέρη. Ὁ ἀρχικός μου σκοπὸς ἦταν νὰ φθάσω στὸν Ἅγιο Ἀντώνιο, μὰ εἶχα χάσει τὸ δημοσιο δρόμο καὶ τώρα βρισκόμουν χαμένος μεσ' στὶς παγωμένες αὐτὲς ἐκτάσεις.

Μόλις ἄρχισε νὰ σκοτεινιάζῃ κατέφυγα κάτω ἀπὸ μιά πελώρια βελανιδιά. Ἡ νύκτα ἦταν παγωμένη, ὄχι ὅμως κ' ἀνήσυχη ἔτσι ποὺ δὲν ἄργησε νὰ μὲ πάρῃ ὁ ὕπνος. Ἐπειτα ἀπὸ μιά ὥρα ξύπνησα, κ' εἶδα ὅτι εἶχαν χαθεῖ ὅλα τ' ἀστρα πάνω στὸν οὐρανό. Κάτι μαύρα σύγνεφα καὶ κάτι γρήγορες ἀστραπές δείχνανε πῶς δὲν θ' ἄργοῦσε νὰ πιάσῃ βροχή. Τότε ἄρχισα νὰ τριγυρίζω τὸ βλέμμα μου μὴ τυχοῦν καὶ ἀνακαλύψω κανένα καταφύγιο ποὺ νὰ μὲ προσφύλαξῃ ἀπὸ τὴ πόρα. Μὰ τίποτα. Παντοῦ χιόνι, χιόνι.

Ἐξαφνα μὲ τὴ λάμψη μιάς ἀστραπῆς, διέκρινα μιά μεγάλη τρύπα τρία πόδια ψηλά ἀπ' τὴ γῆ, κ' ἀκριβῶς πάνω στὸν κορμὸ τοῦ δέντρου ποὺχα καταφύγει. Φαίνονταν πολὺ μεγάλη κ' ἱκανὴ νὰ μὲ χωρέσῃ ὀλοκληρῶ. Μόλις ἄρχισαν νὰ πέφτουν ἡ πρῶτες χοντρές ψιχάλες σκαρφάλας ἀπάνω κ' ἄρχισα νὰ ἐξετάζω τὸ κοίλωμά της. Ἦταν αὐτὸ ὅπως τὸ ἦθελα. Μποροῦσε νὰ χωρέσῃ μῆσα ὅλο μου τὸ σῶμα ἀνετα. Ἐβιοῖαζε σάν ἓνα μικρὸ σπῆλαιο, κ' εἶχε μιά ἀπότομη κλίση πρὸς τὰ ἔμπροσ. Ἀφοῦ ἔβαλα πρῶτα τὸ ἓνα μου πόδι μέσα μπῆκα μὲ προσοχὴ μὲσ' στὴν τρύπα, στηρίζομενος στὶς ἄκρες, γὰρ ν' ἀποφύγω καμιά ἀπότομη πτώση.

Σὲ λίγα λεπτά εἶχα ζεσταθεῖ. Ἐξω εἶχε ἀρχίσει νὰ βρέχῃ δυνατὰ. Χωρὶς νὰ σκεφθῶ καν ὅτι μποροῦσε νὰ συνέβαινε κανένα ἀπρόοπτο, κουρασμένος ὅπως ἦμουν, κοιμήθηκα. Πόσο κοιμήθηκα δὲν ἔξερω. Ξερω μόνον πῶς ἔβλυνθησά τρομαγμένος. Γιὰ μιά στιγμή δὲν μποροῦσα νὰ καταλάβω ποὺ βρισκόμουν. Μισοκαθηρόμενος, μισογυμένος ἀνάμεσα σ' ἓνα ξύλινο φέρετρο, εἶχα χάσει κάθε ἀνεσι ποῦχα πρὶν νὰ μὲ πάρῃ ὁ ὕπνος. Ὅταν συνῆλθα λίγο ἀπ' αὐτὴ τὴν ἐκπληξὴ τότε κατάλαβα τί συνέβαινε. Τὸ σάπιο ξύλο ποὺ μοῦ χρησίμευε γιὰ βάση εἶχε ὑποχωρήσει ἀπ' τὸ βάρος ποὺ τοῦδωσε τὸ σῶμα μου, κ' ἔτσι ὀλισθήσα πὺ χαμηλά μέσα στὸν κορμὸ τοῦ δέντρου. Ἦμουν περὶ σφηνωμένος, κ' ἡ τρύπα ποῦχα μπερὶ μέσα βρισκότανε τέσσερα πόδια πάνω ἀπ' τὸ κεφάλι μου. Τὸ πρῶτὸ ποὺ ἐξημέρωσα μὲ κυριεῖσε τρόμος. Τ' ἀριστερὸ μου χέρι, τεντωμένο καθὼς βρέθηκε ἦταν πια σμένο ἀνάμεσα στὸ σῶμα μου καὶ τὸ ξύλινο περίφραγμα, μὲ παλάμη κλειστὴ σχεδόν, χωρὶς νὰ

τὸ κινήσω. Τουναντίον τὸ δεξιὸ μου ἦταν ἐλεύθερο. Τὰ πόδια μου ἦτανε τόσο πολὺ σφιγμένα, ποὺ κάθε κίνησις ἔστω καὶ ἡ παραμικρὴ μοῦτανε ἀδύνατη. Μ' ἀόριστη προσφύλαξι, σήκωσα τὸ δεξιὸ μου χέρι ψηλά. Τὰ δάχτυλά μου μόλις φτάνανε τὴ κάτω ἄκρη τῆς τρύπας. Προσπάθησα νὰ πιασθῶ ἀπ' αὐτὴ. Ἐξαφνα ὅμως τὸ σάπιο ξύλο, ποῦχε πιάσει τὸ χέρι μου, ὑπεχώρησε, τὰ δάχτυλά μου χάσανε τὸ στηρίγμα τους, κ' ἔπεσα κἀνωνας ἓνα μαλακὸ θόρυβο, μὲσ' στὸ κοίλωμα. Ἡ δύναμις αὐτῆς μου τῆς πτώσεως ἦτανε τέτοια, ποὺ ὀλισθήσα ἀκόμη χαμηλότερα, ἀπ' ὅτι ἦμουν πρὶν, κ' ἔννοιωσα τὸ σφίξιμο στὸ σῶμα μου περισσότερο. Τώρα πιά δὲν ἔφταναν τὴν τρύπα Ἄρχισα μάλιστα νὰ αἰσθάνομαι κ' ἓνα δυνατὸ πόνο στὰ πόδια, προσπάθησα νὰ μετακινήσω ἔστω καὶ λίγο, τὸ σῶμα, μὰ δὲν μπόρεσα. Τ' ἀριστερὸ μου χέρι ἐξοκολοῦθα νὰ μὲν ἀκίνητο καὶ σχεδόν παραλυμένο. Τὸ κεφάλι μου μόλις μποροῦσα νὰ τὸ κουνήσω δυὸ τρεῖς ἴντσες καὶ τὸ δεξιὸ μὲν χέρι ποὺ τὸ κρατοῦσα ἀκόμη ψηλά σηκωμένο πάνω ἀπ' τὸ κεφάλι μου, δὲν μποροῦσα νὰ τὸ κατεβάσω καὶ κουραζότανε κ' αὐτὸ πολὺ.

Τὸ στόμα μου, ἡ μύτη μου, τὰ μάτια μου, καὶ τ' αὐτιά μου ἦτανε γεμάτα ἀπὸ ρίγια, ποὺ τριβόντουσαν καὶ πέφταν ἀπ' τὸ σάπιο κορμὸ τοῦ δέντρου. Στὸ μεταξύ ἄρχισα νὰ μὲ βασανίζῃ μιά ἀνυπόφορη δίψα τὸ λαούγγι μου ἦτανε φλογισμένο. Γιὰ μιά στιγμή μοῦρθε ἡ ἰδέα μήπως μπορέσω κ' ἐλευθερωθῶ ἀπ' αὐτὴ τὴ φυλακί. Θυμήθηκα ὅτι εἶχα

ἓνα μικρὸ μαχαίρι μαζί μου. Ἡ καρδιά μου ὅμως πιάστηκε ὅταν θυμήθηκα ὅτι βρισκότανε στὴ τσέπη τοῦ παντελονιοῦ μου.

Προσπάθησα νὰ κινηθῶ γιὰ νὰ μπορέσω νὰ βάλω τὸ χέρι μου σὲ καμμιὰ τσέπη, μὰ δὲν τὸ κατόρθωσα καὶ παραιτήθηκα γρήγορα ἀπ' τὸ σκοπὸ μου αὐτόν. Ὁ πόνος ποὺ αἰσθανόμουν στὰ πόδια μου ἦταν ἀνυπόφορος, ὡς τόσο ὅμως βρισκόμουν ἀκόμα στὶς αἰσθήσεις μου. Ἀρχισα τότε νὰ φωνάζω μὲ μανία, ἀλλὰ μὲ ἐλάχιστες ἐλπίδες γιὰ ν' ἀκουστῶ. Ὅλη ἡ γῆρω περιοχή ἔτανε τελείως ἔρημη.

Στὸ τέλος κουράστηκα ἀπ' ὅλες μου αὐτὲς τὶς ἀπελευθερωτικὲς προσπάθειες, κ' ἄρχισα νὰ σκαλίζω ἀφρηλιποθυμίες, κ' ἡ σκέψεις μου χάσανε τὸν εἰρμὸ τους. Ἡ δίψα μου ἔτανε τρομερὴ Ἐβγαζα τὴ γλώσσά μου ἔξω καὶ προσπαθοῦσα νὰ δροσισθῶ ἀπ' τὶς ἴγρες ψιχάλες ποὺ μοῦστελενε ἡ βροχή, ἀπ' τὴν τρύπα. Μὰ αὐτὴ ἡ τυραννία μοῦ μεγάλωνε ἀκόμα τὴ δίψα ποῦχα.

Ἐπὶ τέλους παρεδόθηκα τελείως στὴν τύχη. Ἐγκατέλειπα καθ' ἐλπίδα, κάθε ἐπιθυμία ζωῆς. Τὸ μόνον ποὺ ἐπιθυμοῦσα ἦταν ὁ θάνατος. Ἡ μέρες περνοῦσαν, ἡ μία μετὰ τὴν ἄλλη, καὶ μὲ τὸ πέρασμα τους ἄρχισα νὰ χάνω τὴ μνήμη μου, καὶ νὰ μὴ ἔξερω πόσος χρόνος περνοῦσε.

Ἐξαφνα ὅμως ἓνα εὐχάριστο θρόϊσμα ποὺ τὸ συνάδευε ὁ ἦχος κάποιων βημάτων, ἀπ' ἔξω, μὲ βγάλανε ἀπότομα ἀπ' τὸ λιθάρχο μου αὐτόν.

Ἦταν κάποιος! Γιὰ μιά στιγμή ὅλες ἡ σκέψεις τοῦ θανάτου πῆγαν κατὰ μέρος. Ἐδοκίμασα νὶ φωνάζω ἀλλὰ γὰρ δυστυχία μου δὲν εἶχα πιά δύναμι ν' ἀρθρώσω λέξι. Συνεκεῖνος ὅλες τὶς δυνάμεις ποὺ μοῦ μένανε ἀκόμα σὲ μιά μανιώδη προσπάθεια, καὶ κατάρθωσα νὰ βγάλω ἓνα μούγγρισμα ἀγρίου θηρίου.

Ἐμοῦγγρισα πάλι αὐτὴ τὴ φορὰ δυνατώτερα.

— Ποῦ εἰσαστε; ρώτησε τότε μιά φωνὴ ἀπ' ἔξω.

— Μέσ' στὸ δέντρο! ἐπρόφερα καὶ λιποθύμησα.

Ἐπειτα βρέθηκα, χωρὶς νὰ τὸ νοιάσω, ἔξω. Ἀνάμεσα στὰ χέρια τῆς σωτήριος μου. Κ' ἡ πρῶτὴ λέξη ποὺ ψιθύρισα ἦταν:

— Νερὸ!

Μὲ πῆγε σ' ἓνα κοντινὸ ποτάμι κ' ἦπια μέσα σὲ λίγα λεπτά ἓνα ὀλόκληρο γαλόφι!...

Τώρα εἶμαι μιά βδομὶ ἰδα στὸ κρεβάτι κ' ὁ γιαιτρός μοῦλε ὅτι χρειάζεται ἄ. ἀπανσις δύο ἑβδομάδων ἀκόμα. Ἦμουναι αἰχμάλωτος μέσα σ' αὐτὸ τὸ δέντρο, δέκα μέρες, χωρὶς νεῖδ καὶ χωρὶς φαί!

(Ἀπ' τὸ Ἀγγλικὸ)

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΙΗΣΙΣ

Η ΕΥΤΥΧΙΑ

Καθόμαστε σὰν πάντα οἱ δύο
βράδι στὸ σπίτι ἀντικρυνά της
γεμίνεις ἦμον στὸ βιβλίον
κ' ἦταν σκυμμένη στὴ δουλειά της.

Καὶ τὸ βιβλίον αὐτὸ ἦταν στίχοι,
ψυχὴ ἀπὸ λάμψη καὶ ἀρμονία
ἔτσι ἐκεῖ τ' ἀνοίξα στὴν τύχη,
καὶ νὰ τὴ διάβασα :

Ἐὐτυχία!

Αουλοῦδι, σὲ ποιά χώρα ἀνθίζεις;
σὲ ποῦ γαλό, μαργαρίται;
Ἄστει, ποιὲς μεριὲς φωτίζεις,
καὶ ποιὲς καρδιές, οὐράνια χάρι;

Ποῦ, Χερουβεί, φτερά διπλόωνεις,
Νεράϊδα, ποῦ δροσολογίσεις;
Ἐσοι διαμάντι καὶ δὲ λίωνεις
ἡ καταχνιά εἶσαι καὶ σκορπίοι;

Ἄδης, παράδεισος σὲ κορβίαι;
Στὸν κόσμον ἢ στὴν ἔρημι,
μὲσ' σὲ παλάτι ἢ σὲ καλύβι,
πὲς μου, ποῦ βροῖακος, Ἐὐτυχία;

Δίχως τὰ μάτια ἀπ' τὴ δουλειά της
νὰ τὰ σηκώσῃ, Ἐδῶ! ἀπεκρίθη
τρεμουλαστὴ μὲ τὴ λαλιά της
μὰ μουσικὴ στὸ σπίτι ἐχθρῆ.

Κ' ἓνα καρδιόχτυπο μὲ πιάνει
κ' ἀμίλητῃ λαχάρτα αἰφνίδια,
γιατὶ πῶς ἀκουσα μοῦ ἐβράνη
τὴν Ἐὐτυχία τὴν ἴδια!

Κωστής Παλαμᾶς

